

Betænkning

over forslag til lov om ændring af lov om statens fremskaffelse af jord og udlån til jordbrugsmæssige formål m. m.

(Afgivet af landbrugs- og fiskeriudvalget den 30. maj 1974).

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder haft samråd med landbrugsministeren, der tillige skriftligt har besvaret spørgsmål fra udvalget.

Ministeren har over for udvalget oplyst, at det er hensigten, at alle ansøgninger, der ikke er færdigbehandlet af statens jordlovsudvalg inden den 1. juli 1974, skal afgøres efter de nye regler.

Et flertal (socialdemokratiets, venstres, det radikale venstres, centrum-demokraternes, socialistisk folkepartis, kristeligt folkepartis og Danmarks kommunistiske partis medlemmer af udvalget samt Ove Jensen (FP)) har stillet nedenstående ændringsforslag, der er tiltrådt af landbrugsministeren, og hvorom der henvises til de ledsagende bemærkninger.

Et flertal (socialdemokratiets, venstres, det radikale venstres, centrum-demokraternes og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget samt Ove Jensen (FP)) indstiller herefter lovforslaget til *vedtagelse* med nedenstående ændringsforslag, der er stillet af flertallet samt socialistisk folkepartis og Danmarks kommunistiske partis medlemmer af udvalget.

Et *mindretal* (socialistisk folkepartis og Danmarks kommunistiske partis medlemmer af udvalget), der kan medvirke til nedenstående ændringsforslag, indstiller dog lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling,

da det alene er udtryk for et ønske om at tilpasse landets lovgivning til EF's bestemmelser ved at lade ordningen gælde også for borgere fra andre EF-lande.

Et *andet mindretal* (det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) kan ikke medvirke til lovforslagets gennemførelse, fordi lovens bestemmelser ikke i tilstrækkelig grad fremmer en naturlig strukturudvikling i landbruget. Ved betænkningens afgivelsen vedrørende den seneste ændring af samme lov den 30. marts 1973 gav mindretallet udtryk for, at man ønskede at åbne større mulighed for finansiering af jordkøb ved at ændre landbrugslovens bestemmelser, så sammenlægning af 2 eller flere ejendomme inden for en indbyrdes afstand af 4-5 km blev mulig uden tilladelse under forudsætning af, at arbejdskørsel m. v. ikke foregik på hovedvej eller anden stærkt befærdet vej. Herved ville der åbnes flere muligheder for afhændelse af overflødige bygninger, hvorved den enkelte ville få bedre mulighed for at finansiere jordkøbet. En væsentlig del af de beløb, der efter loven stilles til rådighed, kunne herved frigives, og dele heraf ønskede mindretallet anvendt som tilskud til investeringer i landbrugets produktionsbygninger.

De nu foreslåede ændringer til loven medfører anvendelse af større statsmidler, end der er forbrugt gennem de seneste år. På denne baggrund kan mindretallet ikke

medvirke til nærværende lovforslag og heller ikke til de nu af flertallet stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* (Kaj Larsen (FP)) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, idet mindretallet helst så loven om statens fremskaffelse af jord og udlån til jordbrugsmæssige formål m. m. afskaffet. Den nu foreslåede ændring af loven går ud på at udvide adgangen for landbrugere til at få del i skatteydermidler til brug for jordkøb. Dette vil medføre, at både jordpriser og skatter stiger.

Ændringsforslag.

Af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Juul-Madsen (KF), H. C. Toft (KF) og Kaj Larsen (FP)), tiltrådt af *landbrugsministeren*:

1) Før indledningen indsættes: „§ 1.“

2) Nr. 1 affattes således:

„1. § 1, stk. 2 og 3, ophæves, og i stedet indsættes:

„Stk. 2. Det er en betingelse for ydelse af lån, at det erhvervede areal har en hensigtsmæssig beliggenhed i forhold til lånsøgerens ejendom, og at ejendommen efter jordsuppleringen på længere sigt må anses for egnet til opretholdelse som en bæredygtig driftsenhed.

Stk. 3. Hvis den samlede ejendoms jordtilliggende efter jordsuppleringen vil overstige 35 ha, ydes der kun lån til den del af jorderhvervelsen, der bringer ejendommens jordtilliggende op på 35 ha. Arealer, der er tilplantet og pålagt fredskovspligt, samt søarealer, strandbredder og andre arealer, der er helt uden dyrkningsmæssig værdi, kan fradrages ved beregningen af det samlede jordtilliggende.

Stk. 4. Landbrugsministeren kan fravige den i stk. 3 nævnte arealgrænse, når jordens kvalitet tilsigter dette, dog ikke ud over 50 ha.““

3) Efter nr. 6 indsættes:

„§ 2.

Loven træder i kraft den 1. juli 1974.“

Bemærkninger.

Til nr. 1.

Forslaget er en konsekvens af, at det i forslag nr. 3 foreslås at fastsætte en ikrafttrædelsesdato.

Til nr. 2.

Ifølge § 1, stk. 2, i lov om statens fremskaffelse af jord og udlån til jordbrugsmæssige formål m. m. er det en betingelse for ydelse af lån til supplerende af landbrugsjendomme, at ejendommens areal efter jordsuppleringen ikke vil overstige 35 ha. Denne arealgrænse kan ifølge § 1, stk. 3, fraviges af landbrugsministeren, når jordens kvalitet tilsiger dette, dog ikke ud over 50 ha.

I det tidligere foreslåede nye stk. 4 til lovens § 1 foresloges indføjet en bestemmelse om, at de nævnte arealgrænser ikke skal være til hinder for ydelser af lån, hvis jordhvervelsen indgår som led i en udviklingsplan og erhvervelsen er nødvendig for, at planen kan opfylde betingelserne i § 4 i lov om støtte til modernisering af jordbrugsbedrifter. Lån skulle dog kun kunne ydes til den del af jorderhvervelsen, som bringer ejendommens jordtilliggende op på de nævnte arealgrænser.

De nu foreslåede nye stk. 2 og 3 tilsigter at udvide den i forrige stykke nævnte bestemmelse til også at omfatte jordsupplering af landbrugsejendomme, der ikke indgår som led i en udviklingsplan efter moderniseringsloven.

Efter forslaget skal der kunne ydes lån til jordsupplering af landbrugsejendomme, uanset om ejendommens jordtilliggende efter jordsuppleringen overstiger 35 ha (evt. 50 ha) eller ikke, men således, at lån kun skal kunne ydes til den del af jorderhvervelsen, der bringer ejendommens jordtilliggende op på 35 ha (evt. 50). Lån kan således som hidtil ikke ydes til supplerende af ejendomme, hvis jordtilliggende inden suppleringen er på 35 ha (evt. 50 ha) eller derover.

Ved jordsuppleringen må landbrugslovens bestemmelser om sammenlægning naturligvis overholdes.

Ændringsforslagets administrative virkninger. Forslaget vil ikke medføre ændringer i den bestående administration.

Ændringsforslagets statsfinansielle virkninger. Ifølge § 8 i lov om statens fremskaffelse af jord og udlån til jordbrugsmæssige formål m. m. kan der i hvert finansår disponeres over et beløb på 32 mill. kr. til tilsagn om lån i henhold til lovens §§ 1-6.

På finanslov 1974-75 er udbetalingsbevillingen sat til 25 mill. kr.

Tilsagnsrammen har hidtil kun været delvis udnyttet, men det kan forventes, at tilsagnsrammen efter de nu foreslåede ændringer i lovens § 1 vil blive udnyttet fuldt ud.

Til nr. 3.

Det foreslås, at ikrafttrædelsesdatoen fastsættes til den 1. juli 1974.

Erik Andersen (S).

Søren B. Jørgensen (S).

Risgaard Knudsen (S).

Bertel Pedersen (S).

Buchart Petersen (S).

Karlskov Jensen (V),
formand.

Raunkjær (V).

Erik Hansen (RV),
næstformand.

Svend Haugaard (RV).

Juul-Madsen (KF).

H. C. Toft (KF).

Thorkild Pedersen (CD).

Arne Bjerregaard (KrF).

Ove Jensen (FP).

Kaj Larsen (FP).

Aage Frandsen (SF).

Fuglsang (DKP).